VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 189)**

z dnia 16 lipca 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 189)

16 lipca 2019 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem poseł **Urszuli Ruseckiej (PiS)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (druk nr 3524),

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (druk nr 3599).

W posiedzeniu udział wzięli: **Stanisław Szwed** sekretarz stanu i **Marcin Zieleniecki** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Jakub Wiewiór** specjalista ds. legislacji w Kasie Krajowej Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych, **Norbert Kusiak** dyrektor Wydziału Polityki Gospodarczej i Funduszy Strukturalnych w Ogólnopolskim Porozumieniu Związków Zawodowych, **Agnieszka Kochańska** specjalista w Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność".

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Małgorzata Cholewa, Dariusz Lipski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Robert Durlik, Aleksandra Wolna-Bek** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dzień dobry. Witam państwa bardzo serdecznie na 189. posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. W porządku dziennym mamy pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, druk nr 3524. Drugi punkt to pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, druk nr 3599. Bardzo serdecznie witam pana ministra Stanisława Szweda i pana ministra Marcina Zielenieckiego z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami. Witam państwa posłów i zaproszonych gości. Czy jest sprzeciw wobec zaproponowanego porządku dziennego? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny posiedzenia. Przechodzimy do jego realizacji.

Bardzo proszę pana ministra Zielenieckiego o przedstawienie w imieniu wnioskodawców proponowanego projektu ustawy.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Marcin Zieleniecki:

Pani przewodnicząca, szanowna Komisjo, mam przyjemność przedstawić założenia projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej, zmieniającej ustawę o ochronie zdrowia psychicznego. Projekt ustawy został zamieszczony w druku sejmowym nr 3524. Zakłada on zmiany w dwóch obszarach, tzn. ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, ze zdecydowaną przewagą przepisów zmieniających ustawę o pomocy społecznej. Jeżeli chodzi o cele projektowanej regulacji, w pierwszej kolejności należy do nich zaliczyć ograniczenie skali nieprawidłowości występujących w placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym oraz osobom w podeszłym wieku. To jest również efekt działań kontrolnych prowadzonych przez wojewodów i działań sygnalizowanych resortowi rodziny, pracy i polityki społecznej. Celem jest również zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród osób starszych i niepełnosprawnych przebywających w takich placówkach. Inne cele

to poprawa skuteczności stosowania sankcji nakładanych na podmioty prowadzące placówki bez uzyskania stosownego zezwolenia u wojewody, a także poprawa warunków pobytu osób przebywających w legalnie działających placówkach całodobowej opieki. Zmiana przepisów ma również na celu ułatwienie placówkom, zwłaszcza prowadzącym działalność w mniejszym zakresie, uzyskania zezwolenia, poprzez złagodzenie niektórych standardów oraz doprecyzowanie przepisów dotyczących dokumentów wymaganych przy składaniu wniosku o uzyskanie stosownego zezwolenia. W projekcie ustawy uregulowano także zasady pobytu w placówkach i zasady ich opuszczania przez osoby, do których ma zastosowanie ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego. Jest to bardzo ważny element projektu ustawy. Projekt ustawy przewiduje możliwość ograniczenia samodzielnego opuszczania terenu domu pomocy społecznej, a także innych placówek, których mieszkańcami są osoby z zaburzeniami psychicznymi. W związku z postulatami osób, których rodzice zostali skierowani do domu pomocy społecznej, ustawa poszerzy katalog sytuacji, w których można zwolnić z obowiązku wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, a także sytuacji, w których takie zwolnienie może mieć charakter obligatoryjny. Projektowana ustawa ma także na celu doprecyzowanie niektórych przepisów postępowania w zakresie przyznawania, udzielania i wypłaty świadczeń z zakresu pomocy społecznej. Myślę, że ograniczę się do ogólnego wprowadzenia założeń projektu ustawy. Jest on obszerny. Jeżeli w toku dyskusji pojawią się pytania, chętnie na nie odpowiemy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chce zabrać głos? Nie słyszę. Stwierdzam zamknięcie pierwszego czytania. Stwierdzam, że nie złożono wniosku o wysłuchanie publiczne. Przechodzimy do rozpatrzenia projektu.

Czy są uwagi do tytułu projektu? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła tytuł projektu ustawy.

Czy są uwagi do art. 1, zmiany pierwszej? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła zmianę pierwszą.

Czy są uwagi do zmiany drugiej? Nie słyszę. Uznaję, ze Komisja przyjęła zmianę drugą.

Zmiana trzecia? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Robert Durlik:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, idąc tropem opinii Sądu Najwyższego do projektu ustawy, każda zmiana treści przepisu powinna skutkować zmianą normy prawnej, którą możemy z niego wyprowadzić. Mamy pytanie. W naszej ocenie wyrazy „dostarczenie" i „zapewnienie" są mocno synonimiczne i mamy wrażenie, że w treści przepisu, *de facto* normy prawnej, nic nie ulega zmianie. Chcemy uzyskać wyjaśnienie, na czym polega sedno zmiany wyrazu „dostarczenie" na „zapewnienie" w tym przepisie?

Zastępca dyrektora Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Marzena Bartosiewicz:

Propozycja zmiany wynika z praktyki, ponieważ jednostki organizacyjne pomocy społecznej, które są odpowiedzialne za realizację tego przepisu, uznają dostarczenie ubrania jako dosłowne, fizyczne. Wiemy doskonale, że ośrodki pomocy społecznej mają zapewnić klientom pomocy społecznej ubrania i cały katalog rzeczy wymienionych w przepisie.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Czy są uwagi do zmiany trzeciej? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła zmianę trzecią.

Czy są uwagi do zmiany czwartej? Nie słyszę. Uznaję, że zmiana czwarta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany piątej? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Robert Durlik:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, idąc tropem naszych ustaleń i opinii Sądu Najwyższego, chcemy zwrócić uwagę, że państwo w artykułach od 2c i kolejnych posłużyli się nieznanym systemowi środkiem prawnym, który został nazwany „ograniczeniem".

To jest decyzja, patrząc od strony konstrukcji prawnej. Mamy pytanie, dlaczego dokonano ucieczki semantycznej od pojęcia „decyzji administracyjnej"? Środek nazwano „ograniczeniem". To nie brzmi dobrze językowo: „ograniczenie doręcza się", „ograniczenie jest wydawane", „ograniczenie przesyła się". Czy nie można posłużyć się formą decyzji? O to również pytał Sąd Najwyższy w swojej opinii. To jest tak wyczerpująca regulacja, że odtwarza konstrukcję decyzji z Kodeksu postępowania administracyjnego, natomiast państwo skonstruowali nowy środek prawny. Czy nie można tego słowa zastąpić wyrazem „decyzja"?

Mamy również pytanie do ust. 2b. Tutaj państwo zastrzegli, iż zaświadczenie lekarskie będzie wystawiał dowolny lekarz. Czy to jest prawidłowa konstrukcja? Czy nie powinien to być lekarz konkretnej specjalizacji, np. psychiatra? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Pani poseł Monika Rosa.

Poseł Monika Rosa (PO-KO):

Moje pytanie dotyczy również kwestii wydawania zaświadczenia przez lekarza. Czy nie powinien być to lekarz geriatra lub innej określonej specjalizacji? Czy wystarczy lekarz ogólny do ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania domu do 6 miesięcy? Czy musi być 6 miesięcy, czy może być krótszy okres, np. 3 miesiące?

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę pana ministra o odpowiedź.

Podsekretarz stanu w MRPiPS Marcin Zieleniecki:

Przytoczę dwa argumenty. Pierwszy odnosi się do usytuowania podmiotu, który może wprowadzić takie ograniczenie. Podmiotem, w myśl projektu ustawy, jest kierownik lub dyrektor placówki, który nie jest organem administracji publicznej. Zatem trudno sobie wyobrazić, aby wydawał decyzję administracyjną. Drugi powód, równie istotny, a może istotniejszy, to tryb odwoławczy. Proszę zauważyć, gdybyśmy chcieli nadać tej decyzji charakter decyzji administracyjnej, musielibyśmy stworzyć drogę odwoławczą do wojewódzkiego sądu administracyjnego. Natomiast myślę, że nikt z nas siedzących tutaj na sali nie ma wątpliwości co do faktu, że sądy orzekające w sprawach rodzinnych i opiekuńczych są lepiej przygotowane, żeby podobne odwołania rozpatrywać w szybkim tempie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Było jeszcze pytanie w sprawie lekarza.

Zastępca dyrektora departamentu MRPiPS Marzena Bartosiewicz:

Odpowiadając pani poseł na pytanie dotyczące zaprojektowanego sześciomiesięcznego okresu, mówimy o ograniczeniu samodzielnego opuszczania domu pomocy społecznej, wydawanego w radykalnych, drastycznych przypadkach, kiedy mamy do czynienia z chorą osobą. Nie wiem, czy skrócenie czasu do trzech miesięcy byłoby słuszne, ponieważ chorej osobie w ciągu trzech miesięcy zazwyczaj nie zmienia się radykalnie stan zdrowia, aby można było cofnąć ograniczenia. Uznaliśmy, że sześciomiesięczny czas jest optymalny do wydania ograniczenia, tym bardziej, że zawsze na wniosek osoby lub przedstawiciela ustawowego, rodziny, za pośrednictwem sądu można cofnąć zakaz.

Poseł Monika Rosa (PO-KO):

Jeszcze proszę o odpowiedź dotyczącą specjalizacji lekarskiej.

Naczelnik Wydziału Prawnego w Departamencie Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Małgorzata Szrajda:

Jeśli chodzi o specjalizację lekarską, uważamy, że w zasadzie każdy lekarz, niekoniecznie geriatra lub psychiatra, może wystawić takie zaświadczenie, tym bardziej że bardzo często DPS-y posiłkują się swoimi lekarzami, którzy urzędują na podstawie porozumienia z przychodnią lub poradnią zdrowia psychicznego. Zatem tutaj nie ma ograniczenia.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany piątej? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła zmianę piątą.

Czy są uwagi do zmiany szóstej? Nie słyszę. Uznaję, że zmiana szósta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany siódmej? Nie słyszę. Uznaję, że zmiana siódma została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany ósmej? Bardzo proszę się przedstawić.

Specjalista w Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność" Agnieszka Kochańska:

Dzień dobry. Agnieszka Kochańska, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność". Mam uwagę do pkt b. Tutaj jest napisane: „osoba obowiązana do wnoszenia opłaty lub jej rodzic przebywała w rodzinie zastępczej". Rozumiem, że chodzi o rodzeństwo, a nie rodziców, którzy przebywali w rodzinie zastępczej? Czy ma być „rodzic w rodzinie zstępczej"?

Zastępca dyrektora departamentu MRPiPS Marzena Bartosiewicz:

Wydaje się nam, że przepis jest skonstruowany poprawnie, ponieważ mówimy o fakultatywności i ograniczeniu władzy rodzicielskiej. Wtedy, gdy wnuk zobowiązany jest do wnoszenia opłaty za pobyt dziadka w domu pomocy społecznej. I fakultatywnym zwolnieniu wnuka, gdy dziadek, czyli rodzic osoby przebywającej w DPS, miał ograniczenie prawa, a wnuk przebywał w rodzinie.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Trochę to zawiłe, ale wszyscy zrozumieliśmy. Dziękuję. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany ósmej? Nie słyszę. Uznaję, że zmiana ósma została przyjęta.

Zmiana dziewiąta? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Robert Durlik:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, chcemy prosić o generalne upoważnienie Biura Legislacyjnego do dokonania korekt językowo-redakcyjnych w projekcie. Miejscem, gdzie proponujemy dokonać zmiany, jest drugie zdanie w dodawanym przepisie, w którym „zwolnienia te rozciągają się na zstępnych". Proponujemy użyć wyrazu „obejmują zstępnych" zamiast „rozciągają się na zstępnych". Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Oczywiście, zgadzamy się. Na końcu zaproponuję, aby Komisja upoważniła Biuro Legislacyjne do dokonania korekt redakcyjnych w projekcie ustawy. Zatem uznaję, że Komisja przyjęła zmianę dziewiątą.

Zmiana nr 10? Uznaję, że Komisja przyjęła zmianę nr 10.

Zmiana nr 11? Uznaję, że zmiana nr 11 została przyjęta.

Zmiana nr 12? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Robert Durlik:

Pani przewodnicząca, tutaj, niezależnie od uwag, o których wspominaliśmy, jest taka sama konstrukcja, jak przy zmianie czwartej. Natomiast mamy pytanie odnośnie do nomenklatury. W dodawanym ust. 2e pojawia się pojęcie „kierującego placówką", natomiast wcześniej wydaje się nam, że występuje „osoba kierująca". Proponujemy rozwiązanie, jakie jest w ust. 2a, czyli ujednolicić i zastąpić pojęcie „kierującego placówką" określeniem „osoby kierującej". Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Zgadzamy się. Przyjmujemy w ramach korekt redakcyjnych. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 12 z uwagą Biura Legislacyjnego? Nie słyszę. Zatem Komisja przyjęła zmianę nr 12.

Zmiana nr 13? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła zmianę nr 13.

Zmiana nr 14? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła zmianę nr 14.

Zmiana nr 15? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła zmianę nr 15.

Zmiana nr 16? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła zmianę nr 16.

Zmiana nr 17? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła zmianę nr 17.

Zmiana nr 18? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła zmianę nr 18.

Zmiana nr 19? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła zmianę nr 19.

Zmiana nr 20? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła zmianę nr 20.

Zmiana nr 21? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła zmianę nr 21.

Mam poprawkę do zmiany nr 22. Proponuję, aby w projekcie ustawy, po zmianie nr 21 dodać pkt 21a w brzmieniu: „21a. W art. 113c ustawy o pomocy społecznej uchyla się pkt 3 i 5”. Chodzi o to, że w ustawie o pomocy społecznej proponuje się uchylenie regulacji dotyczącej zakazu łączenia w jednym budynku działalności polegającej na prowadzeniu jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, zapewniającej całodobowe usługi, ze specjalistycznym ośrodkiem wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie lub ośrodkiem wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, a także zakładem aktywności zawodowej. W 2015 r. procedowaliśmy zmianę ustawy. Tam były niektóre wyłączenia, samorządy miały trzy lata na dostosowanie się do zmian przepisów, ponieważ pojawiały się sygnały, że niektóre placówki powinny być z tego wyłączone. Tego dotyczy poprawka. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia poprawki? Nie słyszę. Uznaję, że poprawka pierwsza została przyjęta. Jednocześnie to będzie zmiana nr 21a. Dziękuję.

Czy jest sprzeciw wobec zmiany nr 22? Nie słyszę. Zatem uznaję, że zmiana nr 22 została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany nr 23? Nie słyszę. Zatem uznaję, że zmiana nr 23 została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany nr 24? Nie słyszę. Zatem uznaję, że zmiana nr 24 została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany nr 25? Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Robert Durlik:

Pani przewodnicząca, mamy sugestię do art. 131b ust. 5. Państwo zapisali w tym przepisie: „W przypadku zmiany lub uchylenia decyzji – i tak dalej – do wykazu przekazuje się aktualizacje danych”. Proponujemy zastąpić innymi wyrazami, tj.: „W przypadku zmiany lub uchylenia decyzji (…) aktualizuje się wykaz”. Jeżeli państwo zaakceptują, dokonamy takiej zmiany w tekście projektu. Mamy to również zapisane w formie poprawki. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Myślę, że zmiana mieści się w upoważnieniu dla Biura Legislacyjnego, jeśli chodzi o korektę redakcyjną. Wydaje się mi, że tak możemy zastąpić. Prosimy o zmianę. Zatem, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia zmiany nr 25 z uwagą legislacyjną? Nie słyszę. Uznaję, że zmiana nr 25 została przyjęta.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia całego art. 1? Nie słyszę. Uznaję, że art. 1 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 2? Nie słyszę. Uznaję, że art. 2 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 3? Nie słyszę. Uznaję, że art. 3 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 4? Nie słyszę. Uznaję, że art. 4 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 5? Nie słyszę. Uznaję, że art. 5 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 6? Nie słyszę. Uznaję, że art. 6 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 7? Nie słyszę. Uznaję, że art. 7 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 8? Nie słyszę. Uznaję, że art. 8 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 9? Nie słyszę. Uznaję, że art. 9 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 10? Nie słyszę. Uznaję, że art. 10 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 11? Nie słyszę. Uznaję, że art. 11 został przyjęty.

Mam poprawkę do art. 12 w projekcie ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. Wyrazy: „oraz pkt 12–13, 20 i 23–25” zastępuje się wyrazami: „pkt 13–15, 20 i 23–25 oraz art. 5–9 i art. 11”. Poprawka polega na przesunięciu na dzień 1 stycznia 2020 r. daty wejścia w życie przepisów przejściowych projektowanej ustawy art. 5-9 i art. 11, z uwagi na fakt, że przepisy te odnoszą się do przepisów wskazanych w art. 12 jako wchodzące w życie z dniem 1 stycznia 2020 r. Obecne brzmienie art. 12, przepisu końcowego ustawy, świadczy, że wskazane powyżej przepisy przejściowe wejdą w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy, zatem będą obowiązywać wcześniej niż przepisy, do których się odnoszą, co może powodować wątpliwości odnoszące się do mocy wiążących przepisów przejściowych w okresie pomiędzy dniem wejścia w życie ustawy a datą 1 stycznia 2020 r.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia poprawki drugiej? Nie słyszę. Uznaję, że poprawka druga została przyjęta. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 12 z proponowaną poprawką? Nie słyszę. Uznaję, że art. 12 wraz z poprawką został przyjęty.

Przechodzimy do głosowania całości projektu ustawy. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem projektu ustawy? (21) Kto jest przeciw? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisja jednogłośnie przyjęła projekt ustawy.

Proponuję, aby Komisja wybrała posła sprawozdawcę. Proponuję, aby sprawozdawcą został pan poseł Grzegorz Matusiak. Czy pan poseł zgadza się?

Poseł Grzegorz Matusiak (PiS):

Dziękuję. Wyrażam zgodę.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Nie słyszę sprzeciwu, zatem pan Grzegorz Matusiak został sprawozdawcą projektu ustawy. Czy ktoś z pań i panów posłów zgłasza wątpliwość co do zgodności ustawy z prawem Unii Europejskiej? Nie słyszę. Powtórzę jeszcze raz, żeby wybrzmiało: Komisja upoważniła Biuro Legislacyjne do dokonania korekt redakcyjnych w projekcie ustawy.

Stwierdzam, że zakończyliśmy pierwszy punkt posiedzenia. Przechodzimy do punktu drugiego.

Drugi punkty to pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (druk nr 3599). Jeszcze raz serdecznie witam pana ministra Stanisława Szweda. Bardzo proszę o zreferowanie projektu ustawy.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Stanisław Szwed:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, przedstawiam zmianę ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Jest to projekt rządowy, który zakłada wyłączenie dodatku za staż pracy z kategorii minimalnego wynagrodzenia za pracę z dniem 1 stycznia 2020 r. Przy czym dodatek przysługuje pracownikowi z tytułu osiągnięcia ustalonego okresu zatrudnienia bez względu na przyjętą u danego pracodawcy nazwę – dodatek za wysługę lat czy dodatek za wieloletnią pracę. Minimalne wynagrodzenie za pracę pełni funkcję ochronną, gwarantując minimalny poziom wynagrodzenia każdemu pracownikowi zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy, a także na zasadzie proporcjonalności każdemu pracownikowi zatrudnionemu w niepełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy. Minimalne wynagrodzenie za pracę nie ma charakteru wynagrodzenia zasadniczego. Jest to łączne wynagrodzenie pracownika za nominalny czas pracy w danym miesiącu, a więc poza wynagrodzeniem zasadniczym obejmuje również inne składniki wynagrodzenia i świadczenia pracownicze. Wyłączenie dodatku za staż pracy stanowiłoby kolejną zmianę zakresu składnikowego minimalnego wynagrodzenia za pracę. Przypominam, że pierwszą tego typu zmianą było wyłączenie z dniem 1 stycznia 2017 r. dodatku do wynagrodzenia za pracę w porze nocnej.

Projekt ustawy wychodzi naprzeciw oczekiwaniom społecznym. Był wielokrotnie poruszany przez stronę pracowników, związki zawodowe, ale również otrzymywaliśmy szereg materiałów do biur poselskich, dotyczących kwestii związanej ze stażem pracy. Jak już wcześniej mówiłem, projekt ma na celu polepszenie sytuacji dochodowej dla najniżej zarabiających pracowników, przyczyni się do bardziej sprawiedliwego sposobu wynagradzania pracowników, otrzymujących wynagrodzenia na niższym poziomie, przywróci odpowiednią funkcję dodatkowi za staż pracy. Może również przyczynić się do zwiększenia stabilizacji zatrudnienia w sektorze publicznym, co powinno z korzyścią wpłynąć na jakość świadczonych usług publicznych. W obecnym stanie prawnym pracownik z dłuższym stażem pracy, otrzymując łączne wynagrodzenie na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę, może otrzymywać niższe wynagrodzenie zasadnicze niż osoba nowo zatrudniana, wykonująca jednakową pracę lub pracę jednakowej wartości. W praktyce taka sytuacja powoduje niezadowolenie i poczucie niesprawiedliwości wśród pracowników z dłuższym stażem pracy, których wynagrodzenie zasadnicze bywa niższe niż wynagrodzenie osób dopiero rozpoczynających pracę zawodową. W takich przypadkach dodatek za staż pracy przestaje pełnić rolę w formie uznania pracownika za posiadane przez niego doświadczenie zawodowe związane z długotrwałym zatrudnie-

niem. Wyłączenie dodatku za staż pracy zyska kategorię minimalnego wynagrodzenia za pracę i będzie dotyczyło przede wszystkim pracowników sektora publicznego oraz pracodawców tego sektora, którzy zgodnie z obowiązującym stanem prawnym mają obowiązek wypłacania wyżej wymienionego dodatku. Szacuje się, że przeciętny wzrost dochodu pracownika sektora publicznego, objętego projektowaną zmianą, wyniesie około 206 zł miesięcznie. Z uwagi na fakt, że projektowana zmiana może mieć wpływ na koszty wynikające z realizacji umów zawartych w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, wszczętego przed dniem 1 września 2019 r., czyli w trakcie realizacji projektów, projekt ustawy przewiduje możliwość przeprowadzenia negocjacji dotyczących zawarcia porozumienia w sprawie odpowiedniej zmiany wynagrodzenia należnego wykonawcy. Dlatego projektowane przepisy przejściowe wejdą w życie z dniem 1 września 2019 r.

Projekt został pozytywnie zaopiniowany przez stronę pracodawców i pracowników na posiedzeniu Rady Dialogu Społecznego, ma również pozytywną opinię Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Wyłączenie dodatku za staż pracy z kategorii minimalnego wynagrodzenia za pracę jest kolejnym dobrym przykładem działania rządu, mającego na celu poprawę sytuacji dochodowej najniżej zarabiających pracowników. Warto podkreślić, że w 2020 r. wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę wzrośnie o 200 zł, do poziomu 2450 zł. Oznacza to, że od początku naszych rządów, tj. od 2015 r., kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę wzrosła o 700 zł. Do tego trzeba dodać, że wprowadziliśmy minimalną stawkę godzinową, którą przewidujemy w 2020 r. na poziomie 16 zł.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, wnoszę o przyjęcie proponowanej zmiany ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów chce zabrać głos? Wydaje się, że to jest bardzo pożądana społecznie nowelizacja. Bardzo dziękuję za jej przygotowanie.

Poseł Agnieszka Ścigaj (Kukiz15):

Rzeczywiście, przychylam się do opinii, że to jest bardzo oczekiwana zmiana ustawy. Wielokrotnie pisałam interpelacje w tej kwestii. Cieszę się, że ustawa została wreszcie zaprojektowana. Mam tylko pytanie, które wiąże się z innym obszarem. Zmiana również wpłynie na sytuację warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy. To są placówki finansowane z budżetu. Rzeczywiście, wzrost płacy minimalnej jest dobrym kierunkiem, również wyłączenie stażowego dodatku. Obawiam się, że uzgodnienia z warsztatami terapii zajęciowej, środowiskowymi domami samopomocy, które zakładają wzrost nakładów na uczestnika, niestety nie wystarczą, aby m.in. wykonać zalecenia rządu. Zatem, czy jest brana pod uwagę dyskusja i rozmowa w kwestii budżetu i poprawy sytuacji tych placówek? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Jeszcze jedno pytanie i poprosimy o odpowiedź. Proszę się przedstawić.

Dyrektor Wydziału Polityki Gospodarczej i Funduszy Strukturalnych w Ogólnopolskim Porozumieniu Związków Zawodowych Norbert Kusiak:

Norbert Kusiak, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych. Chcę powiedzieć i zaapelować do państwa posłów o przyjęcie projektu ustawy. Projekt, jak pan minister zaznaczył, był omawiany w Radzie Dialogu Społecznego i uzyskał pozytywną opinię ze strony pracowników i pracodawców. Nasz związek wielokrotnie wnosił do rządu o włączenie tego dodatku i myślę, że projekt ustawy usuwa oczywistą niesprawiedliwość, która miała miejsce przez wiele lat. Należy przyjąć, że jeśli przepisy gwarantują pracownikowi prawo do dodatku, powinien być on wypłacony w pełnej wysokości. Przez wiele lat tak nie było i bardzo często zasadnicza płaca minimalna pracowników była na poziomie znacznie wyższym niż osób z długoletnim stażem pracy. Chcę zwrócić państwa uwagę i zaapelować o uwzględnienie dwóch spraw, które być może są dla państwa interesujące. Dodatek stażowy nie jest przykładem jednego przepisu, który umożliwia pracodawcom, na gruncie ustawy o płacy minimalnej,

niewypłacanie wyższych wynagrodzeń wraz ze wzrostem płacy minimalnej. Dzisiaj mamy sytuację, że są dodatki za pracę w warunkach szkodliwych lub dodatek do wynagrodzenia za pracę zmianową. Tutaj mamy podobną sytuację. Uważamy, że powinniśmy generalnie dążyć do tego, żeby płaca minimalna stała się wynagrodzeniem zasadniczym, jednoskładnikową kategorią. Chcę zaapelować do państwa posłów, żebyście mieli to na uwadze w trakcie prac nad zmianą ustawy o płacy minimalnej. Druga, bardzo istotna kwestia, o której powiedziała pani poseł, dotyczy zapewnienia finansowania wzrostu wynagrodzenia minimalnego i wyłączenia dodatku za staż pracy dla podmiotów sektora publicznego. Bez zagwarantowania odpowiednich środków finansowych w nowym budżecie na 2020 r. będziemy mieli do czynienia z sytuacją, że brak finansów w tych jednostkach może powodować, iż dyrektorzy tych jednostek, poprzez redukcję innych dodatków, będą wygaszać pozytywną funkcję dodatku stażowego. Apeluję o uwzględnienie naszych uwag i przyjęcie projektu ustawy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję. Panie ministrze, proszę o odniesienie się do wypowiedzi.

Sekretarz stanu w MRPiPS Stanisław Szwed:

Dziękuję za pytania. Oczywiście, środki muszą być zapewnione na wypłatę płacy minimalnej zgodnie z nową ustawą i nie ma innej możliwości wypłacania po podwyższeniu kwoty. Rzeczywiście, kwestia związana ze sferą publiczną, o czym państwo mówili, była przedmiotem prac nad ustawą. Dlatego w projekcie budżetu środki przeznaczone na wzrost wynagrodzeń, które zostały przekazane Radzie Dialogu Społecznego, są na poziomie 6% i muszą uwzględniać koszty wynikające z podwyższenia płacy minimalnej. To musi być zapewnione w tym zakresie, nie ma obaw. Oczywiście, dyskusja na temat kwestii dotyczącej podwiązań pod płacę minimalną jest ważna. I kolejnym etapem, nad którym musimy się zastanowić w następnej kadencji Sejmu, jest kwestia dodatku za szkodliwe warunki, które również wpływają na płacę minimalną. To będzie na pewno kolejnym elementem. Przyjęliśmy dobrą zasadę, że utrzymujemy płacę minimalną na poziomie średniej płacy krajowej, tj. 47%. To jest jeden z najwyższych wskaźników w Europie, jeśli chodzi o średnią. Jesteśmy w pierwszej trójce państw europejskich, które utrzymują poziom płacy minimalnej na tym poziomie. Myślę, że to również spowodowało, że w ostatnim okresie rządów Prawa i Sprawiedliwości, łącznie z przyszłym rokiem, płaca minimalna wzrośnie o 700 zł. To jest duży skok, jeśli chodzi o płacę minimalną. W tym jest również zawarta stawka godzinowa wynikająca z przyjętych rozwiązań. Warstwa ochronna, w postaci płacy minimalnej, jest tutaj spełniana. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Zamykam dyskusję. Stwierdzam zamknięcie pierwszego czytania. Stwierdzam, że nie zgłoszono wniosku o wysłuchanie publiczne. Przechodzimy do rozpatrzenia projektu ustawy.

Czy są uwagi do projektu ustawy? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja przyjęła projekt ustawy.

Czy są uwagi do art. 1? Nie słyszę. Uznaję, że art. 1 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 2? Nie słyszę. Uznaję, że art. 2 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 3? Nie słyszę. Uznaję, że art. 3 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 4? Nie słyszę. Uznaję, że art. 4 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 5? Nie słyszę. Uznaję, że art. 5 został przyjęty.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem projektu ustawy? (21) Kto jest przeciw? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisja jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt ustawy.

Komisja upoważnia Biuro Legislacyjne do dokonania korekt redakcyjnych w projekcie ustawy. Zostanę posłem sprawozdawcą, wyrażam na to zgodę. Czy ktoś jest przeciw? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja dokonała wyboru posła sprawozdawcy.

Czy ktoś z pań i panów posłów zgłasza wątpliwość co do zgodności ustawy z prawem Unii Europejskiej? Nie słyszę. Stwierdzam, że nie istnieje wątpliwość co do zgodności ustawy z prawem Unii Europejskiej.

Zamykam posiedzenie Komisji. Przypominam, że o godzinie 19.00 odbędzie się kolejne posiedzenie. Dziękuję.